

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Redemptoris DCC.XIV. perducitur vsq[ue] ad Annum DCCC.XLII. quo & orta hoc sæculo in Oriente, debellata est penitus Iconoclastia; vt planè qui Tomum hunc Panopliam dixerit aduersus impios Iconoclastas, veritatis scopum attinget, Continet annos C.XXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 772. Hadriani Pap. Annus 1. Const. Copr. Imp. Annus 32.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15233

CAROLVS
REPVDL
AT BER
TAM ET
LIAM DE
SUD. RE
GIA.

Desiderij Regis Longobardorum, anno postquam matris hori tu ca
duxerat uxorem, & Hildegardem de gente Suenonum precipue
nobilitatis feminam in matrimonium accepit, hac ibi habet ea
dem Eginhardus, sine Einardus (vt alij nominant) in vita
quam ipsius Caroli scripsit.

Verum ex reperto Epitaphio Hildegardis Regine e
uideat apparet, eam non nuptam Carolo antequam Ita
lia potitus est cum Vrbe Roma, sicq; eius conubium non
ante annum Christi 774. contingere potuisse. Porro eius
epitaphium recitabit inferius eo anno, quo obiit, septim
gentesimo octogesimo sexto. Caterum quid intercesserit
impedimenti, vt matrimonium, quod contraxerat, solue
retur, nemo scriptorum veterum (quod recordemur) re
fert. Qua in re prater iurisdictionem Romani Pontificis, qua
sub diro anathemate iusserat, ne cum ea matrimonio iun
geretur, aliqua etiam alia potuit iusta causa ex parte mu
lieris antea in cognita intercessisse, ex qua eiusmodi con
tractum dissolui legitime potuit matrimonium, & alia du
ci (vt fecit) mulier in uxorem. Sic licet de Rege Christia
nissimo opinari.

III.

Verum quod huiusmodi causa secreta latuit, complu
res pij viri haud leue passus sunt scandalum, cum sic repu
diam eam & aliam ductam viderunt a Carolo, cotradi
centibus Ecclesiasticis legibus. Fuit ex his vnus Adelb
ardus eiusdem Caroli confobrinus, qui hac occasione se ab
eiusdem Principis palatio abdicauit, ac monasticum insti
tutum amplectens, mira claruit sanctitate: in cuius rebus
gestis quam fidelissimè scriptis ab huius temporis auctore
Paschasio Ratberto, ista leguntur: *Clm Carolus desiderata
Desiderij Regis Italorum filiam repudiaret, quia filii dudum etiam
quorundam Francorum iuramentis perierat in conuigium, vt nul
lo negotio beatus senex persuaderi posset, dum adhuc esset tyro pa
latij, vt ei quam viuente illi, Rex acceperat, aliquo communis ar
seruatiu obsequio. Sed culpa ab modis omnibus tale conubium;
& gemitat puer beata indolis, quod & nonnulli Francorum ex eo
essent periuri, atque Rex illicito vteretur thoro, proprii sine ali
quo crimine repulsus a uxore. Qui nimio zelo succensus, elegit plus
faculum relinquere ad puer, quam talibus admiscere negotijs;
vt propinquo, cui contraire prohibendo non posset, non se consenti
re fugiendo monstraret. hac auctor, qui & de eodem info
gius subijcit, ipsam perijtse Corbeie monasterium, in eo
que excoluisse vitam monasticam, atque iuxta sanctitate
conspicuum. At verò post psumam eiusdem Tomini non
editionem inuenimus in illis duobus libris postea editis
rerum gestarum Caroli Magni a monacho Sangallensi co
scriptis, de causa diuortij eiusmodi, ista totidem verbis af
ferri: *Filiam Desiderij Longobardorum Principis Carolus duxit u
xorem: qua non post multum temporis, quia esset climica, & ad
propagandam prolem inhabilis, iudicio sancti spiritus sacerdotum,
velida velut mortua, ut ait pater, &c. Porro vt ista Episcopi
illi decreuerint, illa oportuit concurrisse, nimirum quod
reddita esset ex morbo penitus impotens ad concubium,
& hoc impedimentum iam fuerit ante contractum mat
rimonium, nullaq; esset amplius spes probabilis etiam si co
ualuisset, aptam reddi ad copulam coniugale. Ista quidem
ex sententia iuris Canonici Consultorum.**

IV.

Hoc eodem anno, qui & nominatur tertius Caroli &
Carolomanni Regum, inuentum est venerandum corpus
sanctissimi viri Huberti Episcopi Leodiensis, transla
tumque per eundem Regem Carolomannum honorifi
centissimè. Idque factum anno decimo sexto ab eius felici
ssimo transitu. Rem gestam scribit eius discipulus atq;
familiaris, qui his omnibus potuit presens esse: sed quo
modo integrum inuentum est corpus, vt nuper defuncti
referret imaginem, hac ab eodem auctore accipere: *Invisibilem
gloriosum eius corpus nulla detrimenta passum, illisimè
dissolutione atque putredine repererunt. Et pro talo atque putre
dine, aromatatum more illud senserunt mirifico odore seruere. Cap
put autem eum perlustrantes oculis vident eundem vultum eius
(quod dicitur quog, mirabile est) sudore persusum, & velut noctis
opacè resuscitatum persusum guttula coronam vero capillorum alic
nam profusa ab omni lufone, castriamq; aculeam & proluxate
& palchritudine: neque enim candere senili albebat, sed colore &
vifione sui iuuenis caput repræsentabat, &c. Quomodo autem*

apud Sar.
die 3. Noue
bris. nom. 6
S. HYBER
TIO ATQ;
TRANS
LATIO.

ad tam admirabile spectaculum, qui in proximo etiam
currat Rex Carolomannus, & eodem religioso impende
ntis officij, inferius idem auctor ita describit:

Vt autem in tanta miraculo Domini potentia postquam
gnificat esset, & vortum non redderet, par magna Proconsule
prifemum atque Orbadoxu extat Carolomannus. Quia talia
aditu regali e solo exiit. & vna cum vxore & primogenito
fuis, & ad vni Dei corpus per uidentem accipit. Et alios ad
tentiam Domini, vortum eius magnificat, inferius ad
laudauit, & qua in diebus suis talia ostendere dignatus sit
sum nomen eius benedixit, nimirum, quod per uocem inter
dus & gratiarum ad hanc, gaudis elucens, habymus iude, sed
& aduenientium istidem quof, scit, & uidebant, excolunt
nuo & pedes beatissimi viri, quem Deo donante dignatus est
ti praeognata miracula.

Rex inter ea memorabilis Carolomannus, vna cum Optimo
bus suis, proceribusq; sui palatij, sanctissimi viri memoria sancti
mus, & (vt ita dixerim) inuenari arboribus edar hac celebrata
lit ex vase sepelibri, & loculo impoluit, & cum magna
que honore, necnon hymnorum decantatione, sed & uulgaribus
vram lumine, aromatatumq; sanctissimus olare detrahit ante
altare idemq; maxima munera deponit atq; attribuit, & sic
cet argentea, & pallia per ogni opere elatiora; necnon
fundorumq; reditus, itemq; seruis pradiatione, ledet ad multa
Qua singula testamentis mandauit, & Ecclie in quibus sancti
corpus intulit, in perpetuum habet edatim delicta, hancq;
offa nobilitate ibi collos aut, hac de eleuatione & translatione
auctore, & de insigni pietate Carolomanni ergo facta re
nerandasque sancti viri reliquias. Ex quibus & illud mirabi
ligas, Deum vbiq; mirabile in Sictis suisq; dum eodem
tempore, quo per impij Constantinum Copronymum a
orientem sacra reliquia delonstantur, prociuantur, & dis
perguntur, fecerit in Occidente regio obsequio religio
uari, adorari, coli, transferri, & multipliciter regere
tari. Huiusmodi propitiatione huiusmodi praecepti ad hanc
sinus Rex Carolomannus, ipse suo sequatur aduente. Item
hoc ipso anno pridie Nonae Decembris in Vila Sabina
hac vita migravit, anno regni sui post patris obitum septimo
suarq; Remis, vxor vero eius, filia Didrich Regis Langobardorum
cum filijs in Italiam pergit, hac veteres Annales exarant
hoc anno.

Fratre destitutus Carolus, ad capiendam reliquam
regni partem, quae fratris erat, Synodum habendam con
stituit in Villa Carboniaco dicta, ubi frater Optimus Se
ne suscepit, & Villarium Episcopum Seconcentium
Fulradum Capellanum, & alios plures factosq; p
habebant suo germano. In quo quidem Episcoporum
Abbatum, Ducum, Comitumq; conuentu, nihil contra
actum reperitur, quam quod ad monachum Francorum
Regni spectabant, vt ea Carolus potiretur.

IESU CHRISTI
Annus 777.

HADRANI PAP. CONST. COPR. IMP. II. ANNUS.

SECVITVR ANNUS Redemptoris septingentesimo
Septuagesimus secundus, Indictione decima, quo vido
te adhuc Stephano Papa ante dies octo quam ea hanc
migraret, nouis turbis Vrbis exagitatus, dum factio Pa
li cognomento Afiarta, miser Sergius Secundus, qui
antea eius opera fuerat excaecatus, & ita huiusmodi
asseruabatur in Cellario Lateranensi, condidit Anagni
suae factionis nefandis hominibus, premi nocte huius
ductus inde, sine ad collum ligato ductus ad Montem
prope basilicam sanctae Dei Genitricis, intra tempus
ibi ab eis plurimis contossus vulneribus, intra tempus
prope porticum proiectus est. Quod impia factio
postea apud Stephani Papae successorem delatum, illius
questione reperit atque punitum est, vt suo loco
rius dicitur sumus, hac acta sunt cum Stephano Pape
agrotaret, qui post dies octo a nece Sergij delinatus est

Kalendis Februarij, cum sedisset annos tres, menses quinque, & viginti octo.

Quod autem ad scriptas ab eo epistolas pertinet, ex eodem citato superius codice quinque ab eo scriptarum epistolarum, cuiusmodi argumenta redduntur his verbis:

Scripte Pontificatus initio ad P. p. nam petens homines doctos mitti ad Synodum Romanam.

Aliam scriptam ad Carolum annum, qua petit, ut liceat sibi esse competeri & testu baptisimij sui.

Infra & aliam dedit ad Carolum & Carolemannum fratres, in qua gratulatur eis, quod post lite sibi inimicis reconciliati essent. Et petit, ut cezant Longobardos reddere, qua de patrimonij sancti Petri quissent.

Scripta & aliam ad Carolum & matrem eam, in qua illu & gratias agit pro defensione Ecclesie, & commendat litterarum quodam genere curari, que fuerant ipsi commissa.

Ad hoc aliam ad rosam reges dedit epistolam, in qua prolece commendat in istis sibi per Dodonem Francorum Præsulum fratris, & Desiderij regis se benevolentiam, cuius ope se defensionem esse indicat. hanc lunt epistolarum argumenta, prater istas, quam de non inuendo coningio cum filia Delidij ad Carolum scripsit, iam superius integram recitatum, suo loco posuimus. Demum vero de ipso hac Anastasius:

Fecit esse sanctissimus Pontifex ordinationem vnam mense Decembri, etiam presbyteros quinque, diaconos quatuor, Episcopos per diuersa loca numeros. Qui & sepulchrum est ad beatum Petrum apostolum, & cessant Episcopatum eius dies octo.

Sic igitur de nona eiusdem mensis Februarij summi concordia Hadrianum cum Romano nobili genere ortus ex patre Theodoro ex diacono Cardinale Pontifex creatur, de cuius primordijs hanc apud Anastasium legitur:

Isti namque beatissimus in defunctis eius genitore, atque peritissimus nobilissimus sua genitrici reuoluit, fluitis à parte Theodilo balum Carislae atque Dacie, postmodum Primitiuo sancta nostra Ecclesia, post sancta dicitur genitrici obtinuit nutrium atque educatum est. Nam a prima etatis sua pueritia, dum adhuc lacum existeret, spiritalibus studijs & caritati, modestaque vobentibus insisteret, sedulo perseverans in Ecclesia sancti Martij, quo propinquus domus sua esse videtur, illic crebro Domino nostro referret, cui nonnullae laudes indatur, cunctis, reuoluit carnis suam mereretur, & electissimam & emuliciter egerit & inopiantia possibilia sua vires libenter tribuere: cuiusque boni aditum dicitur in omnium Romanorum acri frequentes resuoluit, ut et hoc nobilitate ad pudicitiam fama longe lateque laudis reuoluit.

Cum pia conuersatione & spiritalium operationum ac principis moti confidit, sancti et cetera datus in damno Pauli Papa, cum clericari insit, quem Notarium Regiarum in Ecclesia constituit, postmodum cum solida vniuersitate. Dum vero post decessum domini Pauli Papa ad Pontificatus culmen prorexit, hanc datus Stephanus secundus inuicem Papa, & hinc ceteris eiusdem beatissimi Hadrianus spiritalium conuersationum merito, in datus ord. non enim praesent, & ex tunc multipliciter spiritalibus paleis suis, maximam eam ad euangelicandum populo sceleret & lae diuina atque Euangelij a verba, quam ad exorcendum Ecclesiasticam traditionem gesta curam, & in spiritu sancti gratia in eum corde resuoluit, ut in omnibus officijs & idoneis comprobaretur. Sicq; saluum est, ut datus de hac vita migraret, antequam datus Stephanus Papa, illic datus sanctissimus esset à populo Romano datus geretur, idem principis ad sanctissimum via & Dei cultor Hadrianus, ad sacrum Pontificatum exultum est culmen. hanc Anastasius, qui de eode superius hanc ait: Vt valde praesent ex nobilissimo generi prolece ortus, ex potentissimo Romano patre datus datus eleganti manu fuit, & persona decorabilis: conatus etiam a y, fortissimum Orbem datus Pater ac pater sua & plebs sibi commissa defensor, videretur sua virtute hominibus sancta Dei Ecclesia ac Re publica impugnatore datus resuoluit, paterum ac indigentium miseris datus datus ac copiosus resuoluit: Ecclesiastica namq; traditionis & sanctissimum Patrum constitutionum obseruatur: hac generatim de virtutibus eius idem auctor habet.

Simulac autem Hadrianus creatus est, adierunt eum legati Veneti missi paulo ante ad Stephanum Papam, sed

Annal. Eccl. Tom. 9.

ipso tunc defuncto, successorem eius Hadrianum conuenienter. Fuerunt hi Gradensis Antistes, Magus presbyter, atque Constantinus Tribunus. Causa autem huius à Senatu Veneto decernenda legationis fuit iugis vexatio Ioannis Episcopi Aquileiensis, qui saltus viribus Longobardorum, haud mediocro damnum inferret Gradensi Ecclesiae, à qua & Episcopus Iliriae alienare studuit contra praepcepta praedecessorū Romanorum Pontificum, & Stephani Hadriani antecessoris. Cum igitur ij Hadriani tum creatum Antistitem ad iisset, congratulati ipsi de summa dignitate collata, quod habere in mandatis, ipsi significauerunt. Venus quereia, qua Apostolicae Sedis tribunalis aditum frequenti accessu triuisset. Hadrianus igitur memor illius sententiae: Noli fieri index nisi valeas erumpere iniquitates, aduersus Ioannem exurgens, Apostolicis cum censuris absteruit; continuitque Ilricos Episcopos sub Patriarcha Gradensi. Sed & cum res Longobardorum in deterius laberentur, quorum viribus Aquileiensis Patriarcha factus erat audax: res ad longum tempus compositae perseverauerunt. Cum inter haec idem Veneti ex Senatuconsulto ab eodem Hadriano Pontifice Rinoalto, ubi ipsi populo frequentiori conuenerant, Episcopum petiere, & primisque Antistes illi datus Obelitus nomine filius Eneagri Tribuni. Sicque res Venetæ sub Hadriano pacis ac religionis augmento floruerunt, pluribus autem ista Sabellicus.

Carolus Magnus etiam vt audiuit creatum esse Romanum Pontificem Hadrianum, legationem ad ipsum misit. Quae functus est, fuit Engelpeidus discipulus Alcuini, qui eidem suis quoque litteras dedit ad eundem Hadrianum Pontificem, quibus inter alia ipsi precatur vitam in Pontificatu prolaxam, quod est feliciter consecutus. Ipsa autem epistola sic se habet:

Beatissimo & omni bonis dignissimo & Pontifici Magno Hadriano Papa humilis omnium sanctae Ecclesiae filiorum Albinus atque na beatissimum salutem.

Venerabilis atq; toto orbe laudabilis vestra bonitas, Pater optime precatur mihi vltimo sanctae Dei Ecclesiae serulo quatuorlanconq; amili salutem, vestram deprecatu datus datus, vt me licet indignum patere pietatis amore in ex omni sanctissimae intercessionis vestrae colligere dignemini. Scio certissimo vestra deuotione sanctitate pro populo regere satius orbi intercedere Christiano: tamen specialius aliquid pidi huius esse, qui vestra Almirati scriptis obnoxie humilitatis obsequium commendat, & maiore credulitate ad tanta auctoritate consequuntur suffragia. Scio me per sacri baptisimari adunatione de illis esse inuoluptu, qui pro suis vniuersi animam ponere non dubitabit, quas etiam post altissimam suam resurrectione gloria beatissimo Petro principi Apostolorum ob vnam magnifica dilectionis confessionem pascenda commendant, cui etiam celo, terris, aeterna legandi atq; soluendi potestate delegant. Hinc te, excellentissime Pater, vt Vicarium sanctissimae Sedis agnosco, ita & misericordiae potestatis heredem esse confiteor.

Ego vna sum regimini vestri ouicula, sed vnde peccatorum macula maribula. Quapropter me totum tu offero sanctitati, vt post possim saluandum, & medicinali potentia, qua tibi post longam sanctorum Patrum series hereditaria successione à Deo Christo tradita esse dignoscatur, me iubeo salutis praeterea verbo à peccatorum vinculo esse solutum. Nam mihi cum Euangelica humilitate regula fas esse videtur dicendum: Domine non sum dignus, vt intres sub tectum: dic verbo & sanabitur par meum. Qui mox vt spirauit, inuenit; vt crederet, accepit. O beatissima lingua oritur vestri, in qua est aeterna medicina salutis, per quam celi aperuntur credentibus. Nam quae obsecro sileat, semper adinueniat, & sanet; semper appetat perpetuum beatitudinis ad se confugiendum portae.

O, Domine Iesu, fac ram longeva valeat & viuere prosperitate. Et qui talem populo tuo didisti passore: hinc pietatis tuae dextera multo temporibus conseruare dignetur, quatenus cum multiplex labori sui mercede ante thronum tuae veniens gloria audire mereatur: iubege seruat bene & fidelis, quia supra pater a fugi p delia; supra amita te constitutam, inuata in gaudium domini tui. Tam aliqua petitione propriis necessitatibus mea hic quoq; litteris inserere, sed quia electissimus dominus meus Regis Missus sum equidè mensi charissimus. ILL. ad beatissimum summa auctoritate vestra dirigunt patrem ac: non esse necesse potest litteris ex aere.

Annal. Eccl. Tom. 9.

CHRISTI 775

CHRISTI 772

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

CHRISTI 338

causa hominem ipse tormento conuictum tradidit inter-
fieri, quod saltem in tempore legitur esset, quia si alio
fugere reatu non exierat, nullo ipse reuerentia presumpcio
in hoc reatu non exierat, nullo ipse reuerentia presumpcio
in hoc reatu non exierat, nullo ipse reuerentia presumpcio

III. Sicut ipse Campari fuerit excommunicatus, ita et in eadem
excommunicatione esse fuit. Caluini vero oblatum (ex suum,
ita confusum est, ita fuit in hoc. Qui tamen in eodem carcere
tradit morte emisit spiritum, pro autem auctorem tam in oleo abili-
ta fugere reatu non exierat, nullo ipse reuerentia presumpcio

III. Sicut ipse Campari fuerit excommunicatus, ita et in eadem
excommunicatione esse fuit. Caluini vero oblatum (ex suum,
ita confusum est, ita fuit in hoc. Qui tamen in eodem carcere
tradit morte emisit spiritum, pro autem auctorem tam in oleo abili-
ta fugere reatu non exierat, nullo ipse reuerentia presumpcio

III. Sicut ipse Campari fuerit excommunicatus, ita et in eadem
excommunicatione esse fuit. Caluini vero oblatum (ex suum,
ita confusum est, ita fuit in hoc. Qui tamen in eodem carcere
tradit morte emisit spiritum, pro autem auctorem tam in oleo abili-
ta fugere reatu non exierat, nullo ipse reuerentia presumpcio

III. Sicut ipse Campari fuerit excommunicatus, ita et in eadem
excommunicatione esse fuit. Caluini vero oblatum (ex suum,
ita confusum est, ita fuit in hoc. Qui tamen in eodem carcere
tradit morte emisit spiritum, pro autem auctorem tam in oleo abili-
ta fugere reatu non exierat, nullo ipse reuerentia presumpcio

III. Sicut ipse Campari fuerit excommunicatus, ita et in eadem
excommunicatione esse fuit. Caluini vero oblatum (ex suum,
ita confusum est, ita fuit in hoc. Qui tamen in eodem carcere
tradit morte emisit spiritum, pro autem auctorem tam in oleo abili-
ta fugere reatu non exierat, nullo ipse reuerentia presumpcio

III. Sicut ipse Campari fuerit excommunicatus, ita et in eadem
excommunicatione esse fuit. Caluini vero oblatum (ex suum,
ita confusum est, ita fuit in hoc. Qui tamen in eodem carcere
tradit morte emisit spiritum, pro autem auctorem tam in oleo abili-
ta fugere reatu non exierat, nullo ipse reuerentia presumpcio

nam suum Alifium deprecari Apostolicum ut se sibi literas et con-
solationis munera, quasi ipse nulla impetraretur. ex quo de eiusdem
Pauli morte, et quod Deus sanguinem innocentem videri iussisset,
sed nulla modo potuit ipsum sanctissimum Pontificem inclinare, ita
diversi in responso: Quod ipse videat quid in eundem Paulum o-
peratum est: nam certe ego animam eius saluare cupiens, penitenti-
am eum submitti deprecator: sed meum Sacellarium dicit ex du-
bitatione eum deserendum. Sicigitur expertus Apostolica com-
munionis Leo Arch. episcopus diu mansit.

Sed quid post obitum Pauli accidit? Quod enim (ut
vidimus) homo iste Romae princeps esset factionis Longo-
bardorum, aduersus eos qui essent studiosi Francorum
(ita quidem maximo malo erat diuina ciuitas, studentibus
aliis Francis, aliis vero Longobardis). Desiderius Rex
Longobardorum vehementer exultans ira, tantum ab-
sunt ut ablata iura et ciuitates Romanae Ecclesiae restitu-
eret, ut etiam cum suo exercitu Ticino recedens, in Yu-
briam descenderet, aliam ob Ecclesiam Romanam ciuitatem
auterret, propediem ad oblationem venturum credens, nam
audi Anacatum: Ha quidem (inquit) nominatum Desiderium
Longobardorum Rex superbia eleuatum alique insatiam, qua hanc
pro suam exercitum Rationatione ciuitate abfuit: conse-
cram dextra, nulli indidit exercitum. Et occupare fecit suis ci-
uitatem, id est, Seno, alioquin Monu, Veretti, Vitim, Engo-
by, caterarum, ciuitatem Romanorum, plura homicidia et de-
predationes, atque in eadem in ipsi subit perpeti aures. Nam in
ciuitatem iterantem da genti generalis exercitum partium Tu-
sciae, cum ipse iterantem in subditam pacis ad colligenda propria sege-
tes generatim cum mulieribus et filiis, atque famulis querebantur:
interire super eos reperi Longobardi, et cunctos primarios,
qui intra in eadem ciuitate erant interfecti, et pro adam unum
tam tam de hominibus, quos de prouidit abfuit, ferre, et
igne cuncta in circuitu deuant. Sed et in subditam Romanam Vi-
biu, sed caterarum ciuitatum multa mala ad acceptationem illam
Desiderium perpetrare iussit, etiam et exstrum Vitulianum occupa-
re fecit.

Vnde supra atque supra ipse beatissimum Praefat. tam per al-
teram literas, quam per Alifios eidem Desiderio dicitur, depre-
cans eum ut i tabulo malis resisteret, et eae, quas abfuit et
ciuitates redderet. Ille vero non salum ad eam quae abfuit ciuitates
reddere non inuoluit, sed ne al eadem malitiam, et
delece uoluit, non cessans tradidit illi, a quo in memoriam ad
mala subit Romanorum, ut dicitur, et ingerere. Tunc pro fuit
sanctissimum Pontifex faciens accessit pro fuit religiosum Abba-
tem uenerabilem nouissimum sancta Dei genitricis sui in terris
Sabine cum viginti quatuor Dei seruus monacho, dicitur eum
ad eundem Desiderium deprecatione curat. Quibus ad eum pro-
perantibus (ut ipse Dei famuli referunt) eum pedibus prostrati co-
ram Iuliano Longobardorum cum Achrym ex persona antefat
Vicari beati Petri eum deprecante, ut i tantu malu resisteret,
et profectus ciuitates: quas abfuit beato Petri redderet. Sed ne-
quamquam eum cor Lapidum desistere ualuerunt, tunc, in fuit
ipse Dei famuli reuersi sunt.

Dirigens suus Alifios eidem Desiderio ad antefatum beatis-
simum Pontificem, id est, Andream referendam et stabilem Do-
cem, ut se eum eo loquendi licet concessio. Quis suscipiens idem
Alifios Praefat. ita huiusmodi inuenit: Sic Regi vestro de mea
persona satisfecit, me uobis frimter cari Deo uniuersis et re-
pente, quia si pro aditibus ciuitates beati Petri, quas tempore meo
abfuit, mihi reddiderit: cunctis suis Ticino uoluerit, sine Ra-
uenne, sine Perusia, sine hic Roma, vel iterum ubi displicuit fieri,
ad eum propter abfuit presentiam, et eum eo pariter me commu-
nam ad colloquendum qua ad salutem populi Dei uirarum me
partium respiciant. Et si festinans de hac dubitationem habet, me
cum eo minime debere commu-; postquam ipse ciuitates reddi-
derit: si me cum ipse non commu-ero ad loquendum, licentiam ha-
beat eae tenno occupandi. Nam si primo ipse ciuitates non reddi-
derit, et insitiam uobis minime fecerit: sicut pro certo quid
nunquam meam uidebit faciem. Vnde ecce sequitur: vestras
dirigere subit meo Alifios ad eundem regnum dixerit, qui eas-
dem recipiant, si reddere uoluerit ciuitates. Et de present, qua
hanc uoluerit recepisse ciuitates ad me hanc ipse uniuersis re-
uersi fuerint: continuo ad eum, ubi uoluerit, properabo presentiam
ad simul eum eo loquendum.

DE SAL-
VANDO
PAULO
CONSIL-
LIVIA
HADRIANI.

XV.
DE IDEO-
ATVS
QUANTA
MALA IN
ROM. EC-
CLESIAM
PARAT.

XVI.
DE IDEO-
HADRIANI
ET PAULO
CONSIL-
LIVIA
HADRIANI
ET PAULO
CONSIL-
LIVIA
HADRIANI

XVII.
DE IDEO-
HADRIANI
ET PAULO
CONSIL-
LIVIA
HADRIANI
ET PAULO
CONSIL-
LIVIA
HADRIANI

Annal. Eccl. Tom. 9.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

XVIII. ALIA LE GATIO MISSA PRO RE- CIPIMUS OIS CIVI- TATIBVS.

Ipsa Longobardorum Missis propter antibus, & ad sum reuer- tentibus Regem, & dicitur eum beatitudo continud ad eundem De- siderii Regem suo Missis ad eadē recipiendos civitates, scilicet P. ordū Regnum, id est, profectū monasterij beati Sabā, & Ana- stasij in unum Defensorum presentatū, eum obtulit, & ipsi ad eius pedes corruentes lacrymis profusus deprecantes: vt an- teditas redderet civitates promittentes ei per Apollisiam aucto- ritatem sub insulari andū, quā si eos reddidisset, statim pro annua- ritate aliusque Pontifex ad eum properaret proficiendum, ac lo- quendum pariter. Sed per nullam rationem eius ferremus pectus & durissimam mentem emollire potuere, Nihilq; recipientes sine effectu reuerti sunt.

XIX. LEGATIO PAPAE AD CARO. LVII.

Tamen non desistebat anteditū Pontifex suos Missos ad eū propter hoc ipsum dirigendam, tam de sacerdotibus quam de sin- gulari religio habitis ordinibus, sed nihil apud eum imperare va- luissent. Sed potius permansens in sua iniquitate, multa civitatibus ac finibus Romanorum inferri faciebat ex omni parte mala. Sed & magis comminationes dirigens eidem Hadriano Pontifici, se- cum vniuersi Longobardorum exercitibus properaturum ad Ro- manam civitatem perstringendam.

Pro quo nemo stetit ipse sanctissimus Pontifex cum suo populo postro portas civitatis Romane claudi iussit, abas ex eis fabricari fecit, muro scilicet claudi, & dum in magna angustia & tribulatione consisteret, necessitate copulsus direxit suos Missos maritimo itinere cum Apollis littera ad excommunicatū Carolū à Do- mino protectum Regem Francorum & Patriciū Romanorum, Sec- huculque res gessit anni huius. Quid autem ita furendo, agit infans? nisi vt contra seipsum, summūque Regnum ad- pendendum id arma conuertat? in hocque labore & su- det amens, quomodo Regnum vnā cum omni gloria gen- tis Longobardorum, tanto tempore, tot bellicis labori- bus partum, & sanguine suo redemptum, penitus perdat, funditusque numquam amplius restituendum conuallat. Nōne illa declaratur euentā? Ita planē; nec in hoc no- uissimum Rege Longobardorum tantum, sed in alijs om- nibus posterioribus Principibus, qui impugnaverunt iura Ecclesie, factum produunt Annales. Adēs vt ex prae- teritis tūto quis ventura p. mouent secundum illud Eccle- siastes: Quid est quod fuit? id quod futurum est. Quid est quod factū est? ipsum quod faciendū est. nempe fore, vt ipsi Regno suo damnū inferant, qui Regnum Dei, quod est Eccle- sia) infectū & persequuntur. Petra est, quā durā fronte percutiunt; silexque durissima, quam hic miseri appe- runt, vt oppetant mortem. Quid igitur in seipsum male laborat carnis caeca prudentia in casum cōcutere petram; aduersus quam nec angelicā ipsi potentie aliquid con- cellum esse, diuinitus facta Petro promissio declarauit, dicens: Et porta inferi non praualebit aduersus eam? sed eliqua prosequamur.

XX. CAROLVS VINCI SAXONES ET IDOLI FEM- PLVM DE MOLLITVR.

Dum hac in Italia gererentur, ipse Carolus Rex Fran- corum cognomento Magnus, aduersus Saxones bellum gerebat, cui ad eos debellandos affuit diuinum auxilium; sed quomodo id acciderit, in vita ipsius Caroli annis sin- gulis per periodos dierum festorum Natalis & Paschatis distincta haec leguntur: Rex Carolus celebravit Natale in Vi- lla Altinate, & Pascha in Arifallio, deinde Synodum tenuit ad Varnatiam, & inde perrexit Saxoniā, & Eresburgum ca- strum cepit, peruenitq; vsque ad Ermsful, & ipsam sanum de- struxit, & aurum & argentum quod ibi reperit abstulit. Fuitq; sicca magna, ita vt aqua deficeret in supra dicto loco, vbi Er- mensful stabat. Et dum vellet ibi stare tres dies gloriosus Rex ad destruendam sanum ipsam, & valde homines & iumenta siti- rent; subitā Christi gratiā, mediū die, cunctis exercitū quiesce- re, apparuit eis torrens ebulliens salubris aqua, & cunctis exer- citū & iumenta eorum sufficiens recreati sunt: & tandem ebal- lit aqua vna, donec sanum destrutum est. Tunc Magnus Rex Carolus super fluminem Vnsorau venit, ibi habuit placitum cum Saxonijs, & recepta obsidibus duodecim reuertens est in Fran- ciam, haec ibi, quae eadem hoc pariter anno habentur in ve- teri scriptis citato Chronico rerum Francorum.

XXI.

Quod spectat ad Synodum, cuius nuper mentio facta est, hoc anno à Carolo Magno habitam in VVormatia, quae & secunda eius nominis est dicta, quod de ea in Fran-

corum Capitularibus scriptum reperitur, hinc deseri- bemus, sic enim sic habet:

De purgatione sacerdotum, qualiter Virmatia facta sit, à domino Carolo, & à sua tractata, atque scripta est.

Omniū vobū tam presentibus, quam futurū sine copio- quā idē consulto Apollis a Sede & omniū nostrorum Epis- porum & reliquorum sacerdotum, atque maxime candidissimū- delianū nostrorum de purgatione criminatum sacerdotum, & tarrallianum, cuiusque cum testibus, sunt in anteriori Con- cilio nostro continetur, fieri decreuimus, quatenus nullum tam- eandem causam à beato Gregorio Papa esse desitum. Si autem Virmatia generalem conuentum habuerim, alia est illa à Trichulpho Magni acie Metropolitani episcopi S. Grego- rii Papa, in qua inter cetera continetur haec: De prebiteris veli- vel quilibet sacerdotē à populo accusatus si coram iudicibus, qui crimine ilato approbent veritatem inferat, eum deinde in- & illum testem proferat de innocentia sua parate, eum nullā aperta sunt omnia, siq; maneat in proprio galea ista veritas, quia vres nostras excedunt, in iudicio Episcopi vna cum can- niam sancti vna deponenda relinquitur, si hoc vna et asse- rimi, ita de iure fatiatur, vt nec secundum factum, nullum prebiterum, nec penes Dame (quod abis) Linnationem, & a- terne beatitudinis, ipse auxiliante, qui omnia iustate per- pro emia consueuerit, haec tenens capitulum secunde Synodū VVormaticensis.

Rursum verò hoc eodē pariter anno, quā & Tassilo Buarig Ducis, numeratū XXII. annos, eodē religiosissim- mo Principe operante, celebrata est Synodus Episcoporum in loco qui ab accolis Dingoltingi dicitur, cuius ita- rtiq; scripto codice membrano acq; nobilissimi Mar- que extant, à viro doctissimo aq; & nobilissimo Mar- Velfero Angulano, dum obitum inmensū impense, merfūq; profundū ignorantiā, atq; officium demer- gine Ioannis Auentini haereticū, nobilissimum Buarigum in luce aperit, sumā gloria vendicat. Tam de qua- igitur Ecclesiae hie antiquitatis momemō, hie rti- actor, describendum putamus: sicut in eodē reperto codice scriptū, chm tamē in multis apparet, confirmatū, vetera enim non nisi temporis edicte coram, sed non ob id speranda, solemus accipere, quae sic habent:

Haec sunt decreta quae continētur in a Synodo, in loco qui dicitur Dingoltingen, domo * Taplo medeate.

De die Dominici ita constitutum est, vt tali die non liceat sicut in lege scriptum est, & in decreto canonum. Et quod si- sumptus frangere contra legem aut decreta canonum, talia non subiacet sicut in scriptum est.

De hereditate qua tradita est ad Ecclesiam, ita constitutū est, quisque hereditatē suam ad Ecclesiam ante donauerit, aut ipsa donauerit, si quā mutare voluerit, eorum suam liceat, sed non ptam, vt locum & tempus & personam habeat, aut huiusmodi fidelibus & nobilibus testifactor. Si sacerdos non habeat, nec testem, vt per dicitur, tunc sicut in lege Buarigū & alijs indicat, sic defendat.

De eo quod Episcopi iuxta canones, & Abbates monasterij iuxta regulam * vinentes, ita constitutū.

* De eo quod similitudines qua in seruitū Dei sunt, ita con- stitū, vt nullus cuius sit in coniugium & matrimonium dicitur, aut si quis cuius fuerit contra decreta canonum, ita conuenit- que canones decreuerunt.

De eo quod in al. legem quam habuerunt in dolo paritē nobiles & liberi & serui emi, ita donauerunt vt serui sint.

De eo quod vt si quis de nobili genere de hereditate sua non ad sanctuarium Dei, in sua potestate esset, tunc prohibetur mutar et in perpetuum.

De eo quod vt serui Principis qui decem Adhū hie suam habeant Vuergeidum, iuxta morem quem habuerunt pa- rentibus, & cetera minores Vuergeidū iuxta legem suam, ita constitutū.

De eo quod parentes Principis quocumque profugum nobilibus intra Buarigios, hoc constitutū, vt permanserit & ip- sub potestate vniuersi que relinquentem possit, quoniam si- bile & fardere seruissent apud Principem ad firmamentū suū, ita firma permaneret, ita constitutū.

De eo vt nullus heredi- tanus in patre scriberetur hominum Principi sine die ad caluoniam, hominem- ter habeat sine fid.

De eo quod si quis non proficiat, ita constitutū, & postea non redire. De eo quod si quis proficiat accipiat cum rebus purgare quae Vur- De eo quod si quis de nobi- lissimis de * qua supra dixi- pro alio crimine reatu p- proceat, ita constitutū.

De collatione quon- ditione, pro defunctū in Christi nomine. Nos- uerunt Episcopi & Abb- ipsi parate hie decreta- carit Episcopi, Alim, Episcopi, Opportus, Vulf- Alimus, Anhart, Eruf- Sigo, Alstas, Vt eorum que proficiat Episcopi Episcopi vel canobis C. m- tero canone faciat. Ipse- uales missas compleat, vel- amonū pro aratum faciat- cōm de hōs saculo mger auer- vel non monacho XXX. miss- latorum, post hac mox- todem, vt vides, ordine- De Concilio quod Dux- dit.

Regante in perpetuum- tero XXXI. Regni eligissim- sub du * consulem quod erat- tone Dominica D C C L X- ualitate, vt ante Regni Dei- ram caluoniam, in villam p- vt de tam regularē moderat- rum & pacis am, quam Ep- sicut in lege scriptum est, & in decreto canonum. Et quod si- sumptus frangere contra legem aut decreta canonum, talia non subiacet sicut in scriptum est.

De hereditate qua tradita est ad Ecclesiam, ita constitutū est, quisque hereditatē suam ad Ecclesiam ante donauerit, aut ipsa donauerit, si quā mutare voluerit, eorum suam liceat, sed non ptam, vt locum & tempus & personam habeat, aut huiusmodi fidelibus & nobilibus testifactor. Si sacerdos non habeat, nec testem, vt per dicitur, tunc sicut in lege Buarigū & alijs indicat, sic defendat.

De eo quod Episcopi iuxta canones, & Abbates monasterij iuxta regulam * vinentes, ita constitutū.

* De eo quod similitudines qua in seruitū Dei sunt, ita con- stitū, vt nullus cuius sit in coniugium & matrimonium dicitur, aut si quis cuius fuerit contra decreta canonum, ita conuenit- que canones decreuerunt.

De eo quod in al. legem quam habuerunt in dolo paritē nobiles & liberi & serui emi, ita donauerunt vt serui sint.

De eo quod vt si quis de nobili genere de hereditate sua non ad sanctuarium Dei, in sua potestate esset, tunc prohibetur mutar et in perpetuum.

De eo quod parentes Principis quocumque profugum nobilibus intra Buarigios, hoc constitutū, vt permanserit & ip- sub potestate vniuersi que relinquentem possit, quoniam si- bile & fardere seruissent apud Principem ad firmamentū suū, ita firma permaneret, ita constitutū.

De eo quod si quis de nobi- lissimis de * qua supra dixi- pro alio crimine reatu p- proceat, ita constitutū.

De collatione quon- ditione, pro defunctū in Christi nomine. Nos- uerunt Episcopi & Abb- ipsi parate hie decreta- carit Episcopi, Alim, Episcopi, Opportus, Vulf- Alimus, Anhart, Eruf- Sigo, Alstas, Vt eorum que proficiat Episcopi Episcopi vel canobis C. m- tero canone faciat. Ipse- uales missas compleat, vel- amonū pro aratum faciat- cōm de hōs saculo mger auer- vel non monacho XXX. miss- latorum, post hac mox- todem, vt vides, ordine- De Concilio quod Dux- dit.

Regante in perpetuum- tero XXXI. Regni eligissim- sub du * consulem quod erat- tone Dominica D C C L X- ualitate, vt ante Regni Dei- ram caluoniam, in villam p- vt de tam regularē moderat- rum & pacis am, quam Ep- sicut in lege scriptum est, & in decreto canonum. Et quod si- sumptus frangere contra legem aut decreta canonum, talia non subiacet sicut in scriptum est.

De hereditate qua tradita est ad Ecclesiam, ita constitutū est, quisque hereditatē suam ad Ecclesiam ante donauerit, aut ipsa donauerit, si quā mutare voluerit, eorum suam liceat, sed non ptam, vt locum & tempus & personam habeat, aut huiusmodi fidelibus & nobilibus testifactor. Si sacerdos non habeat, nec testem, vt per dicitur, tunc sicut in lege Buarigū & alijs indicat, sic defendat.

De eo quod Episcopi iuxta canones, & Abbates monasterij iuxta regulam * vinentes, ita constitutū.

* De eo quod similitudines qua in seruitū Dei sunt, ita con- stitū, vt nullus cuius sit in coniugium & matrimonium dicitur, aut si quis cuius fuerit contra decreta canonum, ita conuenit- que canones decreuerunt.

De eo quod in al. legem quam habuerunt in dolo paritē nobiles & liberi & serui emi, ita donauerunt vt serui sint.

De eo quod vt si quis de nobili genere de hereditate sua non ad sanctuarium Dei, in sua potestate esset, tunc prohibetur mutar et in perpetuum.

De eo quod parentes Principis quocumque profugum nobilibus intra Buarigios, hoc constitutū, vt permanserit & ip- sub potestate vniuersi que relinquentem possit, quoniam si- bile & fardere seruissent apud Principem ad firmamentū suū, ita firma permaneret, ita constitutū.

De eo quod si quis de nobi- lissimis de * qua supra dixi- pro alio crimine reatu p- proceat, ita constitutū.

De collatione quon- ditione, pro defunctū in Christi nomine. Nos- uerunt Episcopi & Abb- ipsi parate hie decreta- carit Episcopi, Alim, Episcopi, Opportus, Vulf- Alimus, Anhart, Eruf- Sigo, Alstas, Vt eorum que proficiat Episcopi Episcopi vel canobis C. m- tero canone faciat. Ipse- uales missas compleat, vel- amonū pro aratum faciat- cōm de hōs saculo mger auer- vel non monacho XXX. miss- latorum, post hac mox- todem, vt vides, ordine- De Concilio quod Dux- dit.

De eo in publico seruitur. Propter bonum idem, hoc est, ut quisquis bonum Principis sui dilecti occiderit, ab iniuria Principis, & ad calamitatem bonum componat secundum legem, tunc princeps hereditate sua.

De eo quisquis mulierem nobilem acciperit in coniugio, & non proficiat, ita constituit, ut iterum libera esset, dimittat seruum, & postea non redigatur in seruitum, sed esset libera.

De eo quod si quis de quocumque reatu accusatus ab aliquo potestatem accipiat cum accusatore suo pacifice si voluerit, antequam pugnam qua Vocabitur vocatur permittat.

De eo quisquis de nobili genere deprehensus fuerit de illa IV. causa de qua supra diximus, si ille hereditate sua potestatem pro suo crimine reatu perdat, vxor autem illum suo iure non perdat, ita constituitur.

De iustitiam quam Episcopi & Abbates in Baiaaria inter se fecerunt, pro defunctis si fuerint.

In Christi nomine. Notitia qualem conuenientiam genti Baiaariorum Episcopi & Abbates inter se fecerunt, quorum nomina inscripta sunt hys de iuribus. Id est. Anno Nansenpurgensis synodi Episcopi, Alim, Vigelim, Viterich, Simproh, Heter Episcopi, Oportum, Vuelfreht, Adalpreht, Aro, Vro, Lanfrid, Alimo, Barchart, Ermsi, Regpreht, Vochanhart, Verhloch, Sigido, Abbates. Et eorum qui de hac luce migrarunt, vniuscuique superstitum Episcoporum vel Abbatum pro defunctis in domo sua Episcopali vel canonicis C. missis specialiter & eodem numero * psalterium cantare faciat. Ipse vero de propria persona sua XXX. psalteriales missas compleat, vel à religiosis fructus subiectionis implere annuo proutatum faciat numerum preteritum sine manibus. Item de hac synodo migrarunt Episcopi seu Abbates, vno preterituro vel vno manibus XXX. missas specialiter, eisdem psalteria faciant celebrari, post hac mox in eodem codice ista subiunguntur eodem, ut vides, ordine.

De Concilio quod Dux Tassilo apud Dingolungam celebrat.

Regnante in perpetuum Domino nostro Iesu Christo, in anno vero XLII. Regni religiosissimi Duxis Tassiloni gentis Baiaariorum sub die * centesimo quod erat II. Id. Octob. atque anno ab incarnatione Domini DCCC. LXXII. Indict. X. diuina prestanti iustitiane, ut anno Regni Dei presertim Principis collegium procederent ad aduocatum, in villa publicam Dingolungam nuncupatam, ut ibi in antiquo moderatorem sui sancti habitus canonum vtriusque & pastorem, quum Episcopales moderaretur obsequia, in super gentis sue institutione legum per primatum imperitiam, vniuersi in consuetudine multitudine, qua reperit * diuina vultus, & qua vultantur abstrahendo euadere, & qua decretis placere componendo instituerentur. Inter tot vero collegia sacerdotum, de uoluntate Episcoporum & Abbatum in presentia pagini, regulam redones vna atque canonum normas vel decreta patrum nulla compromittere quierant testimonio, ut monachi parochia commendari deberent vel publica baptismatis obsequia, nisi forte per pericula mortis, & nihil eorum implerent commorandi negotia, excepto * vniuersalium vultatum propriam sequula anni obedientiam cura communis ab Abbate propria fuerit determinata. Vnde ab vniuersis Abbatibus facta professio, ut minime titula populi sui se ingerere depederent, & hoc omnia cui commissum fuerit, sub potestate Episcoporum permaneret, sicut in sanctis synodis vel decretis presertim Patrum perata comprobatur testis, ab Episcopo vero summi modo, & nobilissimi * prelati penderantur sententijs, ut ergo eius caritatu gererentur cura, ita ut canonica auctoritas confirmat, & spirituali concordia declarata. Nec per alio Concilio, & ab vniuersis vno ora confirmato, ut si quis de eadem institutione denotare presumpserit, à collegio eorum alienetur, vsque iterato examine, id est, publica synodo.

De popularium legibus.

Prout ut Princeps vniuerso concordante collegio, hic constituit, ut nullus à preuenia sua * mancipium libere vendidit vel proprium vel facinorum presumpserit. Et si quis hoc decretum non aduertuerit, Vuergeteldam sui inculpabile permaneret.

Nullum facturam rem, tam in equis & alijs quadrupedibus quam in reliquis supradictis, extrahere Baiaariorum vendidit, vel machinis diabolicis extra muniti, insidij regi, ut si quis

huc presumpserit, XL. solidi componat in publicum. Vt si quis damnum tam liber quam seruus * altius effuderit, & id occisio fuerit, sine compositione in sua damnatione permaneat. Si autem supradicta abstulerit de eadem domo, eo sequente in curtem vel extra curtem, hic cui damnum intulit, consequntur & interfectura, pari subiacerit sententia. Similiter qui liberum vel mancipium suum furauerit, & non comprehendere minime quierit, & ibidem interfectorem reum, superius permaneat sententia. Sed tamen ea genera trinum homicidarum, debita signa vicinis suis & hi qui assilunt insigne.

De pugna dorum, quod Vuerbadine vocatur, ut prius in fortitudo quam patati sunt, ne forte carminibus, vel machinis diabolicis, vel magicis artibus usulentur.

Qui supradicta pugna, quod Champanis dicitur, peracto iudicio, se simul vindicta eriget contra quem presumpserit, sacramentum quod ab eis dicitur, iuret in Ecclesia, cum tribus nominatis sacramentalibus.

De eo quod Baiaary Staffleben dicitur, in verbo quibus ex veritate consuetudine Paganorum idolatriam reuerentiam, ut deinceps non aliter nisi * indicat qui quatuor debuit; hoc michi in iugis abstulisti, qua reddere * debet. Rem vero contradiat, nec hoc abstulisti nec componere debet, iterata voce regu futo delecto dicitur: Extendam dextram nostram ad iustum iudicium Dei, & tunc manus dextram vterque ad oculum extendat.

Nullum facturam rem suscipere vel intra terminum abscondere presumpserit, qui hoc fecerit, XL. solidi componat.

Ut hi qui Ducali manu liberi dimissi sunt, ad eadem cogantur iudicia qua Baiaary Vriella dicitur.

Ut hi qui in Ecclesia libertatem conquirebant, deinceps tam ipsi quam eorum posteritas in secura libertate permaneat, nisi forte ipsi fuerint insolubile damnum inferant, quod componere minime quierint.

Qui ex tunc occiderunt, pretium eorum hic soluantur Ecclesie vbi liberi dimissi sunt. Liberi qui ad Ecclesiam dimissi sunt liberi, vel per chartam acciperunt libertatem à Rege, si decidantur LXXX. sol. componantur Ecclesie vel fructus eorum, in Dominicis XL. sol. componantur. Si ancilla libera dimissa fuerit per chartam aut in Ecclesia, & post hac seruo nuptera, Ecclesia ancilla permaneat. Si autem libera Baiaariorum Ecclesia suspenderit, & seruitus opus ancilla contraxerit, abscedat: si autem huiusmodi & filias generauerit, ipsi serui & ancilla permaneat, postulatam * exinde non habeant, illa autem mater eorum quando exire voluerit, ante annos III. libertatem habeat potestatem: si autem III. annos indurauerit opus ancilla, & pariter eius non exadomuerunt eam ut libera suscipit, nec ante Comitum, nec ante Ducem, nec ante Regem, nec in publico iudicio, transfactis tribus Kalendis * Martii, post hac ancilla permaneat in perpetuum, & quicumque ex ea nati fuerint, serui & ancilla sunt.

Qui furiam, quod Zougencum dicitur, super forem committit probare nequenter, furinus compon. morte.

Qui reserit domum suam, quod seli fuchen dicitur, qualem rem querentis respicebat, talem compon. in publico XL. sol.

Qui manuum inuisionem reserit, quod hantelod dicitur, XL. sol. soluat in publico, & ipsam rem querentis reddat.

De hi qui supradicti * homicij debita morte in facto * reperiunt, ut si quis huius interfecti parentela eum qui suo sceleris capus est, vindicare tentauerit, à propria alode alienus agnoscatur.

Et si quis fegnum, quod est sigillum in honore auctis, vel huiusmodi inuicta minime impleuerit, prima vice arguetur, secundà XL. sol. compon. III. suum Vuergeteldam, W. extermietur ab alio officio.

Ut si quis iudicium fari in bina vel terna reprehensione non damnauerit, & eum diabolicis luctis dimiserit, ut per eum quasi comparsicipi solij pauperum * ditaretur, tot * sceleris * quod commiserit ante oculos Dei & Angelorum * efficitur, & nihilominus cui se andem fecerit, quasi per opium compon. debetum. Ut si quis in virtute committit, à coniuge propria adulterina separatur fuerit, eum, ex cogitatione coniuge propter eandem dimissionem * qui eum persequi tentauerit, à proprio alienentur patrimonio.

Nullum post tonsuram capillis vsu populari nutrire presumpserit, nec velata et clauo velo scilicet in haditum sumat, ut si quis vel qua in hoc vicio reperi fuerit, aut carpiantur aut excantentur.

* alienus

XXVII.

* ita dicit debet

XXIX.

* extendi

* Martij

XXIX.

* homicidij

* reperiunt

* licetret

* extermietur

* quod

* reus

* quis

